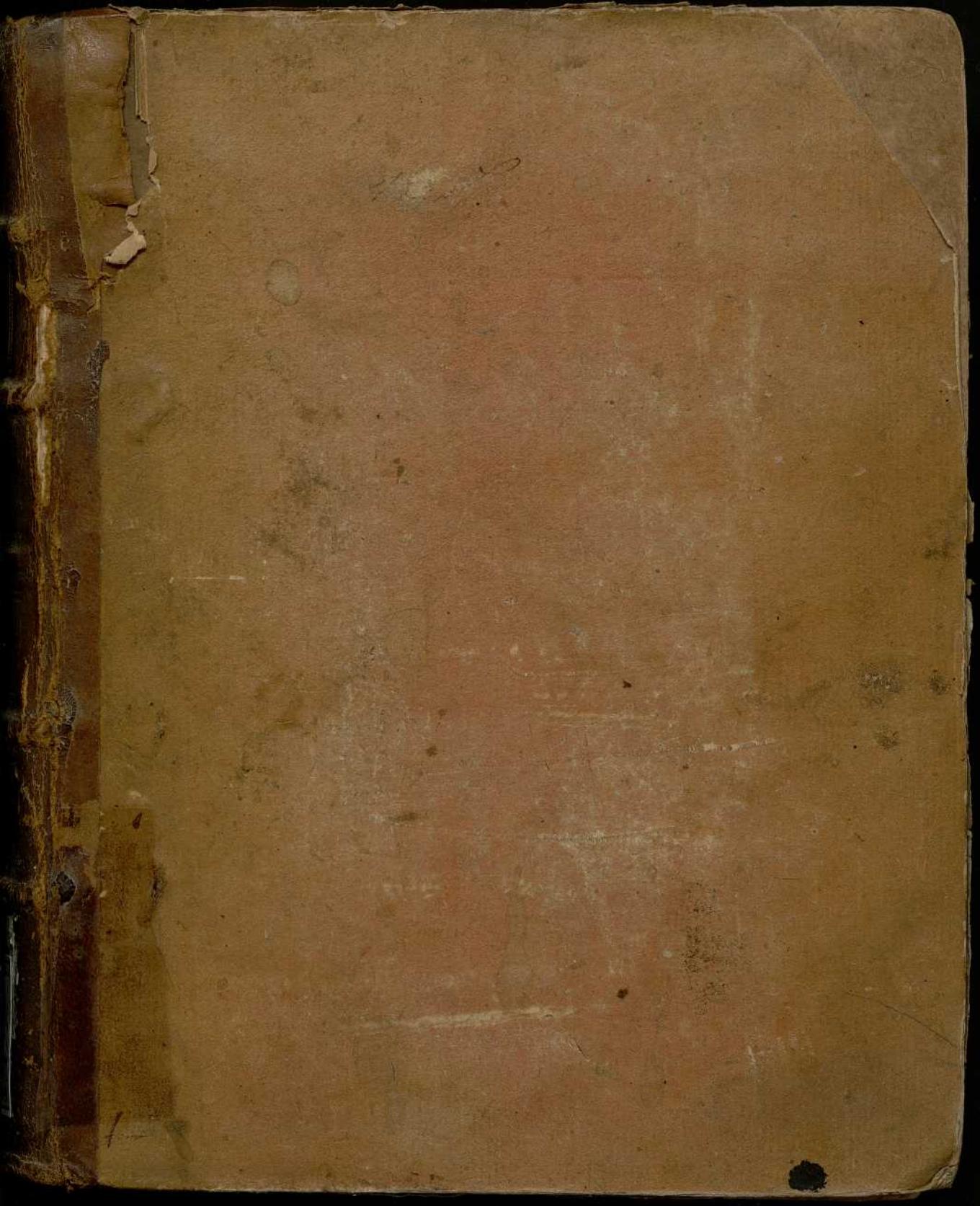
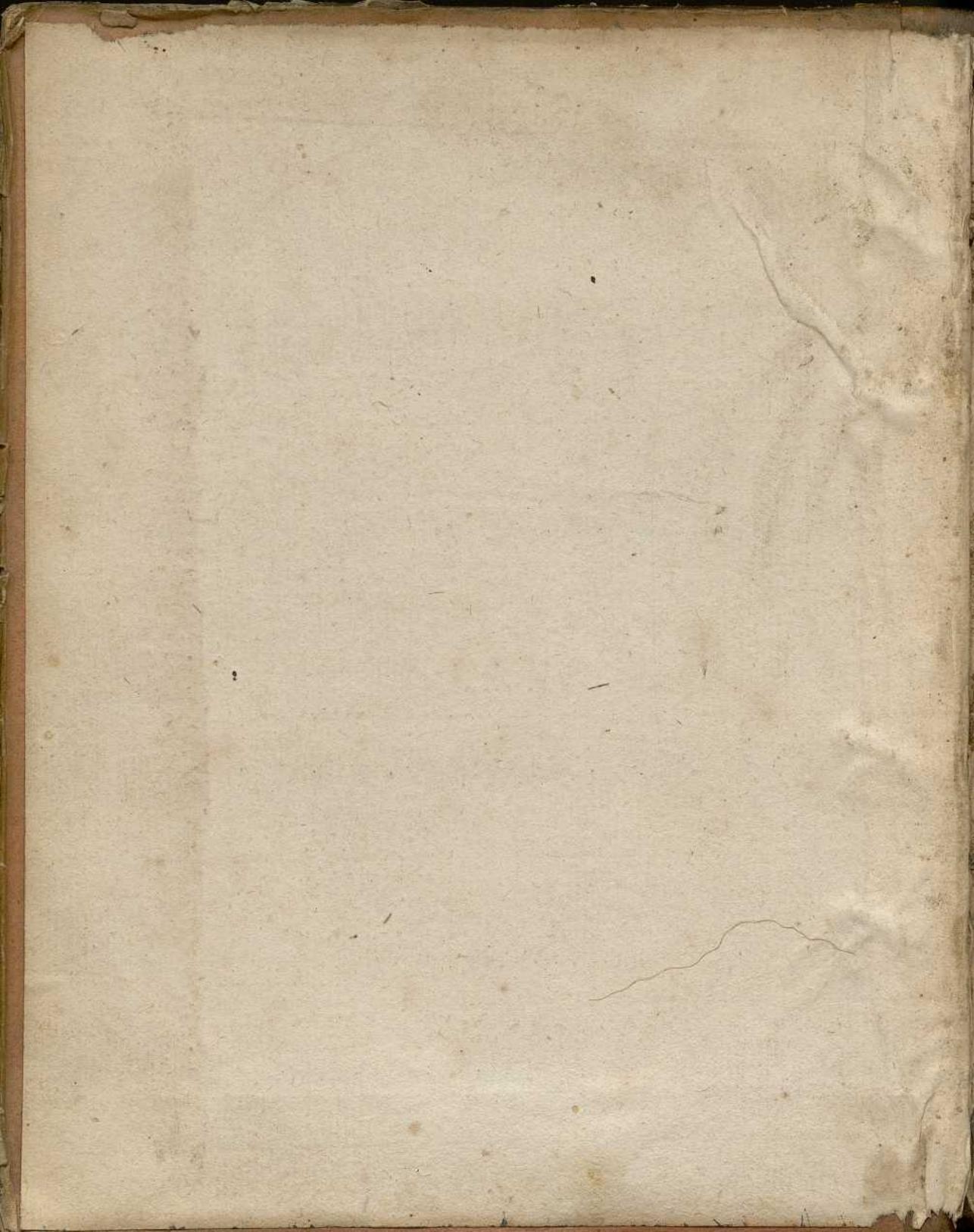

DISSERTATI

BOTANICAE

A
47
415

BIBLIOTECA HISTÓRICA
GRANADA

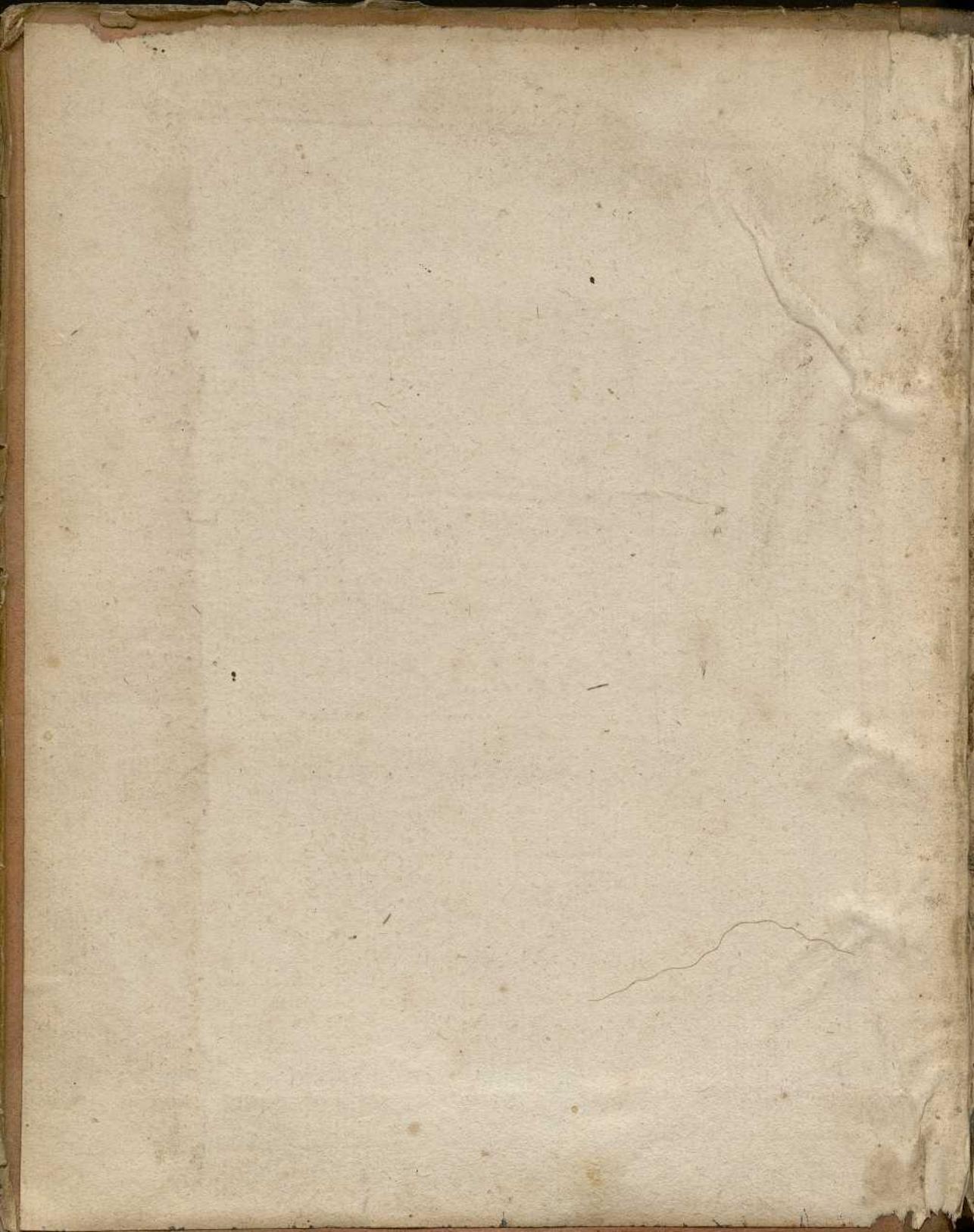
Sala: A
Estante: 47
Folio: 415

X2
2 - 41

reales

A-58(043) HELL

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

BIBLIOTECA HOSPITAL
GRANADA

Sab:

A

Estante:

47

415

12

2 - 41

20 reales

A-58(043) HELL

D. D.

IXIA,

QUAM
DISSERTATIONE BOTANICA
DELINEATAM,
CONS. EXPERIENT. FAC. MED. UPSAL.

PRÆSIDE
CAROL. P. THUNBERG,
MED. DOCT. PROF. REG. ET EXTRAORD., ACAD. CÆSAR. N. C.
REG. SCIENT. HOLMIENS., SOCIET. SCIENT. UPS. PATR.
HOLMENS. BEROL. N. SCRUT. LUND. HARLEM.
AMSTEL. ET NIDROSIENS. MEMBRUM.

PUBLICO EXAMINI SUBJICIT,
JOHANNES DAN. RUNG,
STOCKHOLMIENSIS.

IN AUDIT. GUST. MAJ. D. XXI JUNII ANNO MDCCCLXXXIII.

H. A. M. S.

UPSLAIE,
TYPIS JOHAN. EDMAN, DIRECT. ET REG. ACAD. TYPOGR.

A I X I

IN SACRAM REGIAM MAJESTATEM

MAGNÆ FIDEI VIRO,

DIRECTORI GENERALI NOSOCOM. REGN.

SVECIAE ETC. ETC.

EQUITI AURATO ORD. REG. VASÆI
GENEROSISSIMO ATQUE NOBILISSIMO

DOMINO DOCT.

OLAO AF ACRELL,

MÆCENATI MAXIMO.

SACRUM.

DISSERTATIO BOTANICA
DE
IXIA.

§. I.

Ixia, ex ordine Naturali Ensatarum, *Triandra*,
monogyna, a ceteris congeneribus distinguitur
corolla monopetala, *tubulosa*; *tubo recto*, *filiformi*;
limbo 6-partito, *æquali*. Diu licet, et veteribus
quoque, quædam hujus species fuerint notæ, pluri-
mæ tamen recentiorum inventis sunt adnumerandæ.
Paucæ illæ, quæ huc usque detectæ et descriptæ fu-
erunt, plerumque siccatae in manus Botanicorum in-
ciderunt, sic ut ex speciminiibus siccis characteres
vel insufficientes vel omnino falsi confecti sint, un-
de neque ipsum Genus neque Species invicem di-
gnosci potuerunt. Ob hasce rationes corolla generis
sæpiissime dicta fuit hexapetala. Ob easdem rationes
ad hoc Genus, nullo tamen jure, relatæ sunt sic di-
cta *Ixia chinensis*, *gladiata* et *africana*, quæ ad Mo-
ræas migrare omnino debent. Præterea et sponte
crescentes et imprimis in hortis cultæ ita variant *scapo*
simplici et *ramoso*, *scapo brevi* et *altiori*, *flori-*
bus paucis et *plurimis*, *rachide recta* vel *flexuosa*,
ut facile fallatur ille, cui non contingit in solo na-
tali attentiori oculo omnes varietates inspicere et ac-
curatori subjecere examini. Itaque cum Cel. Præ-
fidi in Africa Australi, ubi omnes Ixiæ sponte cre-
scunt, vivas colligere et describere, mihi vero ex

A

her-

herbario sicco illas in ordinem redigere contigerit, non inutile fore duximus, amplum satis hoc genus accuratius determinare et species melioribus atque certioribus characteribus specificis insignire, quam qui antea dati fuerunt, additis 15 novarum descriptiōnibus et septem figuris. Ita tamen facile non est, in tanta specierum multitudine, quæ infinite variant et luxuriant, nec ulla fere notas constantes servant, optimos eruere characteres specificos, ac quisque sibi persuaserit. Non mirum itaque, neque secundum Systema Linnæanum, neque secundum Dissertationem Domini de la Roche, Ixiarum species certo investigari posse. Si ergo neque nostri conatus omnibus tollendis difficultatibus suffecerint, ignoscas H. L. et hisce, donec meliora præstiterit aliis, benigne utaris.

§. II.

CHARACTER GENERICUS.

CALYX. *Spatha* bivalvis, infera, corolla brevior: *valvulae* oblongæ, persistentes; exterior latior interiore vaginans.

COROLLA monopetala, tubulosa, regularis, supera. *Tubus* filiformis, sensim amplatus, rectus.

Limbus campanulatus, regularis, 6-partitus: *laciniaæ* oblongæ, obtusaæ, æquales, patentes.

STAM. *Filamenta* tria, filiformi-subulata, tubo prope os inserta, corolla breviora.

Antheræ oblongæ, fulcatæ.

PIST.. *Germen* inferum, triangulare, glabrum.

Sty.

Stylus simplex, filiformis, erectus.

Stigmata tria, filiformia.

PERIC. *Capacula ovata, trigona, striata, obtusa, glabra, trivalvis, trilocularis.*

Semina plura, rotundata, glabra.

Essentia Generis: Corolla tubulosa: Tubus filiformis, rectus; Limbus 6-partitus, campanulatus, æqualis. Stigmata tria, simplicia.

Obs. Corolla Ixiæ numquam 6-petala.

§. III.

DIVISIO SPECIERUM.

* *caule ramisque foliosis.*

fruticosa. 1. I. caule ramoso, foliis imbricatis teæto.

** *scapo foliis breviore:*

minuta. 2. I. scapis unifloris, foliis lævibus.

bulbocodium. 3. I. scapo ramoso, floribus solitariis, foliis sulcatis reflexis.

humilis. 4. I. scapo ramoso, floribus secundis, foliis sulcatis erectis.

*** *scapo foliis longiore:*

a. *hirsutæ.*

pilosa. 5. I. foliis linearibus pilosis, floribus alternis.

birta. 6. I. foliis ensiformibus hirtis, floribus secundis.

secunda. 7. I. foliis elliptico-ensiformibus, scapo villoso-scabro.

- b. glabré:*
- erispa.* *a foliis crispis:*
8. I. foliis linearibus crispis, floribus alternis.
- cinnamomea.* 9. I. foliis lanceolatis crispis, floribus alternis.
- corymbosa.* 10. I. foliis lanceolatis crispis, scapo an-
- cipiti.
- B foliis equalibus:*
- linearis.* 11. I. foliis linearibus, scapo simplici e-
- recto.
- capillaris.* 12. I. foliis linearibus, scapo polystachyo,
- spathis scariosis.
- setacea.* 13. I. foliis linearibus, scapo flexuoso
- glabro.
- scillaris.* 14. I. foliis linearibus, floribus secundis,
- rachide flexuosa.
- aristata.* 15. I. foliis linearibus, spathis aristato-
- dentatis.
- pendula.* 16. I. foliis lineariformibus, scapo
- polystachyo, spicis pendulis.
- bulbifera.* 17. I. foliis ensiformibus, spathis mem-
- branaceis setaceo-aceris.
- erecta.* 18. I. foliis ensiformibus, scapo polysta-
- chyo, floribus alternis immaculatis.
- maculata.* 19. I. foliis ensiformibus, scapo polysta-
- chyo, floribus alternis, corollis ba-
- si maculatis.
- crocata.* 20. I. foliis ensiformibus, floribus secun-
- dis, corollis basi hyalino-fenestratis.
- lancea.*

- lancea.* 21. I. foliis ensiformibus, floribus secundis, scapo simplici flexuoso.
pentandra. 22. I. foliis ensiformibus, floribus pentandris.
falcata. 23. I. foliis ensiformibus reflexo-falcatis.
excisa. 24. I. foliis ovatis, floribus secundis, scapo flexuoso.

§. IV.

DESCRIPTIONES SPECIERUM.

Rádix omnibus bulbosa est, bulbo extus a rudimentis foliorum priorum annorum reticulato, intus solido. In *Ixia pendula* bulbi plures impositi, depressi.

Folia vaginantia, equitantia, integra, saepius glabra et scapo breviora.

Scapus simplex vel polystachyus, saepissime varians.

Caulescens unica est species fruticosa.

Florescentia spicata, spica simplici vel divisa: nulli itaque flores pedunculati, sed qui quales videntur, terminales sunt in *Ixiis polystachyis* ramis unifloris.

I. FRUTICOSA. I *Caulis* suffruticosus, ramosus, totus glaber et foliis tectus, palmaris vel paullo ultra.

Folia linearia, apice attenuata, subfalcata, tenuissime striata, densissime imbricata, pollicaria usque bipollicaria.

Flores terminales, cærulei.

Spathe membranaceæ.

Tubus corollæ flavus, semipollicaris.

2. MINUTA. I. *Bulbus* globosus, reticulo testus, magnitudine pisii.

Folia vagina inclusa, linearia, supra concava, subtus convexa, glabra, erecta, longitudine scaporum, unum pro singulo scapo.

Scapus raro unicus, sèpius plures, 2-4 vel ultra, simplices, teretes, erecti, uniflori, glabri, pallide purpurascentes, pollicares, bracteati.

Bractæ paucis supra medium duæ, linearifiliformes, oppositæ, erectæ, lineam vix longæ.

Calyx nullus, nisi bractæ.

Corollæ tubus albus, striis purpureis. Limbi *laciniæ* supra concavæ, niveæ, subtus albæ, stria dupli purpurea, longitudine tubi, lineam dimidiæ longæ.

Antheræ erectæ, flavescentes.

Capcula virescens striis purpureis.

Facies tota adeo Fabriciæ minutæ, ut nisi inspiceres stamina, stigma et bulbum, eandem crederes

3. BULBOCODIUM. I. *Bulbus* ovatus, glaber, subtruncatus, fibrillosus.

Scapus trigonus, inferne vaginatus, ramosus, pauciflorus, glaber, palmaris vel spithameus.

Folia linearia, acuta, sulcata, crassiuscula, glabra; infimum longissimum scapo longius sèpe duplo vel ultra, laxum, reflexum; reliqua, citer duo vel tria longitudine scapi erecta.

Flores

Flores in scapi ramis terminales, majusculi, sensim florentes.

Spathe exterior ovata, viridis; interior lan-

ceolata, acuta, membranacea, capsulam vaginans.

Corollæ tubus brevissimus: Limbi *lacinia* in-

tus flavæ, striis tribus sulcis, extus flavo-vire-

scentes.

Filamenta pubescentia.

Stigmata sex, reflexa.

Differit a reliquis Ixiis stigmatibus sex.

Variat floribus 1:0 petalis 3 interioribus fla-

vis; 3 exterioribus viridibus.

2:0 petalis 3 interioribus albo-flavis;

3 exterioribus virescentibus.

3:0 petalis 3 interioribus cæruleo-albis;

3 exterioribus virescentibus.

4:0 corollis parvis, 3 interioribus albis,

3 exterioribus viridibus.

5:0 corollis luteis.

6:0 corollis cæruleis.

7:0 corollis roseis fundo luteo.

Variat præterea floribus magnis et minoribus,

omnium colorum; foliis linearibus et fili-

formibus.

Scapus vero multiflorus est; rarius vero nisi u-

nicum florem simul aperit, reliqnis intra spa-

tham reconditis, sic ut uniflorus videatur.

Folia interdum filiformia, interdum linearia, in-

terdum ensiformia, scapo plerumque longi-

ora, et sæpius reflexa..

Bulbocodium et rosea eadem est species, e plurimis varietatibus constans: ab aliis distinguitur:

1. foliis reflexis, marginibus revolutis.
2. floribus remotis plus, quam in aliis.

4. HUMILIS. I. *Bulbus* profunde insidens, glaber, magnitudine avellanæ.

Scapus simplex vel ramosus, filiformis, eretus, palmaris usque spithameus.

Folia duo vel tria, linearia, multi-sulcata, glabra, erecta, scapo longiora.

Flores racemosi, tres usque octo in rachide flexuosa.

Spathæ virides, truncatæ.

Variat a. corolla lutea.

b. corolla albido-rufescens s. incarnata.

c. scapo indiviso, paucifloro.

d. scapo ramoso, multifloro.

5. PILOSA. I. *Bulbus* globosus, fibrosus, glaber, magnitudine vix pisi.

Folia linearia, acuminata, subterna, erecta, striata, pilosa, scapo duplo breviora.

Scapus simplex, teres, eretus, glaber, multiflorus, palmaris et ultra, superne obscure purpurascens.

Flores alterni, sessiles, subnutantes.

Corolla extus rufescens, intus alba. Limbi *latiniæ* concavæ, tres inferiores albæ; tres extreiores intus albæ, extus purpureo-virescentes, margine albo.

An-

Antheræ lineares, basi bifidæ, dorso supra basin intortæ, flavæ.

Stigmata erecto-inflexa, hirta, alba.

Capsula 6-fulcata.

Vesperi ab hora quarta flores aperit.

6. **HIRTA.** I. *Folia ensiformia, striata, villosa, scapo breviora.*

Scapus simplex, inflexo-erectus, glaber.

Flores secundi, saturate cœrulei.

Spathæ integræ.

Valde similis I. secundæ, sed differt: foliis valde villosois, pilis albidis.

7. **SECUNDA.** I. *Bulbus deorsum imbricatus, durus, magnitudine pisi.*

Folia ensiformia, inferne attenuata, glabra, nervosa, nervo medio crassiori, ercta, scapo duplo breviora.

Scapus teres, flexuosus, erectus, villoso-scaber, raro simplex, saepius ramosus, ramis flexuoso-patulis, spithameus usque pedalis.

Flores secundi, in rachide flexuosa, rarius pauci, saepius 4, 5 vel 6, erecti, cœrulei.

Singularis planta non scapo modo, sed rachide imprimis flexuosis dignoscitur ab aliis optime scapo villoso-scabro.

Variat. scapo simplici et ramoso.

8. **CRISPA.** I. *Bulbus reticulatus, ovatus.*

Folia circiter quinque, linear-lanceolata, acuta, marginibus pulcherrime crispa, glabra, ner-

vo longitudinali crassio, scapo plus duplo breviora.

Scapus simplex vel ramosus, teres, glaber, flexuosus, erectus, multiflorus, subpedalis.

Flores alterni, remoti.

Spatha exterior tridentata, nervis totidem striata; interior bidentata, nervis duobus.

Corollæ tubus subviridis; Limbi *laciniaæ* cæruleæ.

Antheræ extremitate altera affixæ, inflexæ.

Stigmata reflexo-patentia, apice clavata.

Variat: I. scapo simplici et ramoso.

2. corollis cæruleis et albis.

9. CINNAMOMEA. I. *Bulbus* conicus, deorsum imbricatus, truncatus, margine acuto fibroso, glaber, magnitudine pisi.

Scapus simplex, teres, flexuoso-erectus, viridi-purpureus, glaber, spithameus.

Folia radicalia duo, margine obverso vaginantis, lanceolata, obtusa, subsfalcato-reflexa, nervo medio elevato, margine criso-undulata, scapo triplo breviora, digitalia; *cotyledonis* unicum. amplexicaule, ovatum, obtusum, apice reflexum, integrum, glabrum, unguiculare; *caulinæ* duo, spathæformia, remota: inferius convoluto-vaginans vagina longa, apice compressum, obversum: saepe crispum, glabrum, pollicare usque tripollicare; superius unguiculare.

Flores secundi, erecti, a 3 ad 9.

Racbis subflexuosa, glabra.

Sp

Spatha exterior concava, obtusa cum acuminne, glabra, viridis, apice purpurascente, tubo paullo brevior, lineam longa; interior subæqualis, apice tenuior, bifida.

Corollæ tubus parum ampliatus, subcurvatus, purpurascens, subungicularis. Limbi *laciniæ* tres interiores totæ albæ; tres exteriores intus albæ, extus purpurascenti-striatæ.

Antheræ erectæ, dorso supra basin insertæ, linearis-subulatae, limbo breviores, flavæ.

Capsula sexstriata.

Florum spica refert *Gladiolum recurvum*; sed differt corolla regulari.

Foliis crispis similis est *Ixiæ Crispæ*; differt vero:

Foliis lanceolatis, duas lineas latis.

10. CORYMBOSA. I. *Bulbus* ovatus, truncatus, reticulatus.

Folium radicale unicum, ensiforme, crispum, striatum, recurvatum, glabrum, digitale, scapo duplo brevius; *caulina* unum vel duo, spatæformia, amplexicaulia, striata, decurrentia, minora.

Scapus inferne simplex, superne paniculatus, anceps, striatus, glaber, flexuosus, erectus, spithameus.

Rami alterni, dichotomi, compressi, fastigiati.

Flores in ramis subumbellato-fastigiatis terminales.

Spatha viridis apice obtuso rubicundo.

Corollæ tubus sensim ampliatus, longitudine spathæ. Limbi *lacinia* lanceolatae.

Stigmata apice globosa.

Variat flore albo et cæruleo.

II. LINEARIS. I. *Bulbus* ovatus, fibrosus, lævis, magnitudine avellanæ.

Scapus simplex, teres, erectus, glaber, palmaris, spithameus et ultra.

Folia circiter tria; *infimum* longe vaginans, lineare, utrinque convexum, linea media elevata, angustissimum, vix lineam dimidiam latum, erectum, parum apice attenuatum, integrum, glabrum, scapo paullo brevius, raro æquale. *Superiora* duo spathacea, brevissima.

Flores raro unicus, plerumque duo vel tres, secundi.

Spatha convoluta, lanceolata, acuta, striata, glabra; exterior major, longitudine corollæ.

Corollæ tubus albidus. Limbi *lacinia* obtuse cum acumine, unguiculares.

Stigmata revoluto-patentia, purpurascens.

Capsula vix angulata, sexstriata.

II. CAPILLARIS. I. *Bulbus* reticulatus, fibrosus, magnitudine avellanæ.

Folia linearia, nervosa, glabra, scapo dimidio breviora.

Scapus teres, apice divisus, capillaris, erectus, bipedalis, ramis pedicelliformibus unifloris.

Flores

Flores in ramis terminales, vel in apice scapi alterni, sessiles, erecti, albidi, venoso-reticulati.

Spathæ scariosæ venis fuscis, dentatæ.

Flores in hac specie videntur pedunculati, sed rami uniflori.

13. SETACEA. I. *Folia* linearia, acuta, angustissima, scapo breviora, linea media elevata, glabra, subterna; in medio scapo folium breve, spathis simile.

Scapus filiformis, flexuosus, erectus, pauciflorus, ruber, glaber, digitalis, simplex, vel ramosus vel bifidus.

Spatha subinflata, viridis, valde concava, striata, glabra, longitudine tubi semiungvicularis.

Corollæ Limbi laciniæ tres exteriores intus albæ, extus rubro striatæ, tres interiores totæ albæ.

Stylus staminibus longior, corolla berevior, filiformis, albus.

Variat: I. α . flore virescente, limbi apice albo.

β . flore luteo, limbi basi fusca.

2. α . scapo unifloro.

β . scapo multifloro, simplici.

γ . scapo multifloro, ramoso.

Limbi basi fusca similis est maculatæ, sed distincta ab ea,

α . quod multoties minor.

β . quod ramosa.

γ . foliis linearis angustis.

14. SCILLARIS. I. *Scapus* teres, erectus, glaber, vaginatus, ramosus, pedalis.

Rimi filiformes nudi, flexuosi, laxi, glabri, florentes.

Folia longe vaginantia, linearia, circiter tria, crassiuscula, vix lineam dimidiata lata, stria dupli profunda, scapo breviora, spithamea.

Flores secundi, remoti.

Rachis flexuosa, multiflora, floribus saepe decem.

Spatha exterior paulo major, glabra, striata, basi viridis; apice cinerea, membranacea, integra; interior basi viridis; apice membranacea, bifida, cinerea.

Corollæ tubus brevissimus, flavo-virescens. Limbi *laciniæ* concavæ, flavæ, tribus exterioribus dorso purpurascens.

Stigmata involuta, villosa, flavescentia.

Capsula obsolete trigona, sexsulcata.

Semina subreniformia.

15. ARISTATA. I. *Bulbus* reticulatus, magnitudine avellanaæ.

Scapus simplices teres, erectus, glaber, palmaris, usque pedalis, vel paulo ultra.

Folia circiter quatuor vel quinque, linearia, quinque-nervia, nervo medio et marginibus crassioribus, acuta, erecta, glabra, scapo dimidio breviora.

Flores secundi, rarissime unicus, ramis duo, saepe a quinque usque ad novem in rachide vix flexuosa.

Spathæ submembranaceæ, aristato-dentatae.

Corollæ albo-incarnatae.

16. PENDULA. I. *Radix* moniliformi-articulata: articuli plurimi orbiculati, depresso, approximati, carnosí, rufescentes.

Folia radicalia inferne scapum vaginantia, linearis-ensiformia, acuta, striata, glabra, pedalia vel paullo ultra.

Scapus teres, glaber, erectus, inferne crassitie calami scriptorii, superne divisus, ramis capillaribus nutantibus, flexuosis, orgyalis.

Spathae membranaceæ, laceræ.

Corollæ in ramis alternæ, magnæ, incarnatae, tubo brevi.

Omnium Ixiarium altissima, speciosa corollis magnis, cernuis.

17. BULBIFERA. I. *Scapus* simplex vel ramosus, subcompressus, striatus, glaber, inferne foliis vaginatus, palmaris usque pedalis.

Folia ensiformia, nervoso-striata, disticha, erecta, glabra, scapo breviora, spithameæ.

Flores tres vel plures, magni, rachide inter flores flexuosa.

Spatha membranacea, nervoso-reticulata, grisea, apice fusca, lacera, filamentoso-aristata.

Corollæ tubus brevis, lineam longus: *limbus* ultra medium, non vero ad tubum usque 6-partitus: *laciniae* magnæ, ovato-oblongæ, obtusissimæ, patentes.

Antheræ lineares, longæ, intus convexæ, extus lamellosoæ, albæ.

Capsula sexstriata.

Vari-

Variat: α . flore purpureo.

β . flore rubro alboque variegato.

γ . flore flavo.

δ . scapo brevissimo et simplici.

ϵ . scapo altiori et ramoso.

ζ . scapo bulbifero.

18. ERECTA. I. *Bulbus* magnitudine avellanae.

Folia circiter 3 vel 4, ensiformia, multinervia, erecta, glabra, scapo duplo breviora.

Scapus teres; glaber, erectus, polystachyus, pedalis usque bipedalis.

Rami alterni, capillares, erecti, digitales.

Flores in scapo et ramis spicati, in rachide flexuosa digitali.

Spathæ submembranaceæ, subaristatae.

Variat corollis luteis et violaceis unicoloribus.

19. MACULATA. I. *Bulbus* avellana nuce duplo major.

Folia tria, quatuor vel quinque; ensiformia, multinervia, scapo duplo breviora.

Scapus sèpius simplex, raro polystachyus, teres, erectus, spithameus usque pedalis et ultra.

Rami filiformes, erecti vel patentissimi.

Florum spicæ terminales, rachide flexuosa.

Spathæ membranaceæ, basi griseæ, apice brunneæ, sublaceræ.

Corolla supra os tubi macula obscura in basi limbi.

Adeo similis I. *erectæ*, ut vix quidquam aliud differat, præter maculam corollæ.

Variat

- Variat:* *a.* corolla albida.
b. corolla flava.
c. corolla flava apicibus purpureis.
d. corolla albo-cærulescente.
e. corolla cærulea.
f. corolla purpurea macula pallida,
quæ rarissima.
g. corolla viridi, quæ pulcherrima,
spicis sæpe pedalibus.

20. CROCATA. I. *Bulbus* avellana paullo major.

Folia circiter quinque, ensiformia, reflexo-subfalcata, multinervia, pollicaria usque digitalia, scapo duplo vel sæpe triplo breviora.

Scapus simplex, teres vel ramosus, subcompressus; flexuosus, erectus, glaber, palmaris usque spithameus.

Rami patentissimi, nudi, scapo similes.

Bra&eetæ basi griseæ, apice ferrugineæ, subdento-laceræ.

Flores secundi, speciosi, campanulati, tubo brevi, aurantiaci macula supra os tubi pallidiori hyalina; raro duo vel pauci, sæpius quinque vel septem.

- Variat:* *a.* scapo simplici, brevi, paucifloro et macula atra supra fenestratam.
b. scapo alto, polystachyo, multifloro.
c. scapo altiori, corollis rubicundis.

Hæc omnium Ixiarum facile pulcherrima, uti ceteræ culta magis ramosa et speciosa evadit.

21. LANCEA. I. *Bulbus* rudimentis foliorum dense involutus, avellana major.

Folia circiter tria vel quatuor, lanceolato-ensiformia, marginibus et nervo medio crassioribus, marginibus revolutis, tenuissime striata, glabra, erecta, digitalia. Folia unum vel duo spathæformia in scapo.

Scapus simplex, teres, hinc inde compressus, flexuosus, erectus, glaber, foliis duplo longior.

Flores secundi, circiter sex, albo-purpurascentes.

Spathæ cinereæ, apice ferrugineæ, obtusæ, integræ.

22. PENTANDRA. I. *Scapus* ramosus vel simplex, teres, flexuosus, glaber, pedalis.

Folia ensiformia, striata, glabra, scapo multoties breviora.

Florum spica longa, interrupta, flexuosa.

Spathæ membranacea, sexlineata, longitudine tubi; exterior major, carinata, tridentata.

Corollæ tubus virescens, brevis; limbi laci-niæ purpureæ.

Filamenta saepius tria, rarius 5 et 4, ori tubi inserta, limbo duplo breviora, filiformia, albida.

Antheræ ovatæ, incumbentes seu horizontaliter nutantes, subcompresso, didymæ, flavæ.

Stigmata tria saepius, rarius vero 5 et 4, reflexo-patula, filamentis paullo breviora, obtusa, lineam longa, plumosa.

Capsula trigona, sexsulcata.

Obs.

Olf. E filamentis 4, saepe bina connata inveni in unum corpus cum stigmatibus 4, antheris separatis vel connatis.

Variat floribus triandris tribus stigmatibus; tetrandis stigmatibus 4; et pentandris stigmatibus 5.

23. FALCATA. I. *Bulbus* conicus, deorsum imbricatus, truncatus margine acuto fibroso, magnitudine pisii.

Scapus simplex et ramosus, glaber, superne purpurascens, multiflorus.

Folia disticha, reflexo-falcata, striata, glabra, scapo duplo breviora.

Flores alterni, unus, duo vel plures.

Corollæ tubus ruber. Limbi *laciniæ* tres interiores rotundatae, albæ; exteriores intus albæ, extus rubræ.

Stigmata flexuoso-involuta, hirta.

Variat: scapo simplici et ramoso, palmari et spithameo; floribus alternis et secundis; rachi de vix flexuosa, et valde flexuosa.

24. EXCISA. I. *Bulbus* globosus, fibrillosus, glaber, piso minor.

Folia radicalia duo, ovata, obtusa, glabra, margine interiore amplexantia, ibique pro scapo excisa, patentia, semipollucaria. Referunt folium unicum, bifidum. Folium infra medium scapi spathas referens, solitarium.

Scapus teres, flexuosus, erectus, glaber, uniflorus et multiflorus, digitalis & palmaris.

Spatha glabra, apice obtuso, subcrenato; exterior viridis, tubo brevior.

Corollæ tubus ruber. Limbi *laciniaæ* obtusissimæ, patentes; extus rufescentes, rubro-striatæ; intus albæ, rubro-striatæ.

Antheræ brunneæ, erectæ.

Stigmata parva, revoluta, hirta.

Rarissime caulis medio caulinum edit, uniflorum.

§. V.

SYNONYMA.

1. <i>fruticosa.</i>	Linn. Suppl. Syst. Nat. p. 93.
2. <i>minuta.</i>	ibid. p. 92.
3. <i>bulbocodium.</i>	Ixia Bulbocodium. Linn. Syst. Nat. Tom. 2. p. 76 mantiss. p. 320 Sp. Pl. p. 51.
	Ixia rosea? Linn. Syst. nat. T. 2. p. 75.
	Ixia quadrangula. de la Roche Disp. p. 16.
5. <i>pilosa.</i>	Ixia bulbocodioides. ibid. p. 19..
6. <i>birta.</i>	Linn. Suppl. Syst. Nat. p. 92.
7. <i>secunda.</i>	Ixia inflexa. dela Roche Disp. p. 15.
	Ixia flexuosa? Linn. Sp. Pl. p. 51.
	Ixia scillaris? Linn. Syst. Natur. Tom. 2. p. 76. Sp. Pl. p. 52.
	Ixia secunda. Berg. Pl. Cap. p. 6. de la Roche Disput. p. 17.

8. Cri-

8. *crispa.* Linn. Suppl. Syst. Nat. p. 91.
9. *cinnamomea.* Linn. Supl. Syst. Nat. p. 92.
Europæis. Caneelbloem et Avond-
bloem Caneelbloem.
10. *corymbosa.* Caryophyllum Monomotapensis, ner-
vosis Buplevri foliis, intus cavis, flo-
re cœruleo, caulinis secundum lon-
gitudinem alatis. Pluken. Alm. p. 87.
Tab. 275. fig. 1.
Ixia corymbosa. Linn. Sp. Pl. p. 51.
Ixia imbricata? de la Roche Disp. p. 17.
11. *linearis.* Linn. Suppl. Syst. p. 92.
12. *capillaris.* ibid. p. 92.
16. *pendula.* ibid. p. 91.
17. *bulbifera.* Ixia bulbifera. Linn. Sp. Pl. p. 51.
Syst. Nat. Tom. 2. p. 76.
Ixia monanthos. de la Roche Disp.
p. 21.
Europæis: Vluweelbloem.
18. *erecta.* Ixia polystachya Linn. Sp. Pl. p. 51.
Syst. Nat. Tom. 2. p. 76.
Ixia erecta. Berg. Plant. Cap. p. 5,
Ixia thrysiflora. de la Roche. Disp.
p. 20.
19. *maculata.* Linn. Syst. Nat. Tom. 2. p. 76.
Mant. p. 320.
Ixia crocata. Linn. Syst. Nat. Tom.
2. p. 76. p. 320. Spec. Pl. p. 52.
Ixia Milleri. Berg. Pl. Cap. p. 8.

22. *pen-*

22. *pentandra*. Ixia scillaris? Linn. Sp. Pl. p. 52.
Syst. Nat. Tom. 2. p. 76.
Ixia pentandra. Linn. Suppl. p. 92.
23. *falcata*. Linn. Suppl. System. p. 92.
Europæis: Avondbloem.
24. *excisa*. Linn. Suppl. Syst. Nat. p. 92.

§. VI.

LOCUS.

In extremo angulo australi Africes omnes Ixiæ sedes suas fixerunt et ex his paucæ sunt, quæ alibi sponte crescant. Sic inveniuntur :

fruticosa in montibus Platte Kloof et Rivier Zonder End dictis. Etiam inventa fuit in terra del fuego a Prof. Forster.

minuta prope Cap in collibus rarius et extra Zout rivier locis arenosis inundatis.

bulbocodium in Leuweberg, in collibus infra Duywelsberg inter urbem et fortalitium copiose et alibi, etiam in alpibus Italicis.

humilis in Picketberg et collibus circum Cap.

pilosa, *setacea*, *falcata*, et *excisa* in collibus circum urbem Cap.

birta, *capillaris* et *aristata* in arenosis humidis hinc inde.

secunda in collibus Græne Kloof et Roode Sand, atque in arenosis Swartland.

crispa in collibus Roode Sand et juxta Picketberg.

cinnamomea in collibus Leuwestaart.

corym-

- corymbosa* in sabulosis et ipsis viis Swartlandiæ.
linearis in campis arenosis inter Cap et Stellenbosch.
scillaris in collibus Græne Kloof, Duywelsberg, Leuwekop et alibi.
pendula in regione krumrivier prope ipsum fluvium ejusdem nominis et in locis adjacentibus humidis copiose.
bulbifera in Roode Sand copiosissime, in collibus Leuwestaart rarius, in arenosis Swartland et alibi.
erecta infra Duywelsberg, in collibus Græne Kloof, arenosis Swartland et alibi sat vulgaris.
maculata b. et c. prope Bergrivier; d. et e. in collibus prope Græne Kloof; a. b. et c. in arenosis Swartland; f. in Saldahnabay; g. in Roode Sand; alibique vulgatissima et maxime varians in diversis locis.
crocata cis et trans Swellendam usque ad Vischrvier.
lancea infra Picketberg.
pentandra extra Cap, prope Græne Kloof in collibus.

§. VII.

FLORENDI TEMPUS.

Plurimæ Ixiæ in capite bonæ spei primo vere florere incipiunt; paucæ vel hyeme proveniunt vel in seram usque æstatem persistunt. Quæ loca depressa, arenosa et inundata amant, maturius hosce exornant campos; montes vero et colles quæ inhabitant species, serius florent.

Men-

Mensibus Majo, Junio, Julio dudum floret *minuta*. Junio, Julio, Augusto: *bulbocodium*, *pilosæ*, *setacea falcata*. Augusto, Septembri, Octobri: *humilis*, *birta*, *secunda*, *crispa*, *cinnamomea*, *corymbosa*, *linearis*, *capillaris*, *scillaris*, *aristata*, *bifera*, *erecta*, *maculata*, *lancea*, *pentandra*, *falcata*, *excisa*. Octobri, Novembri, Decembri: *fruticosa*, *pendula*, *crocata*.

§. VIII.

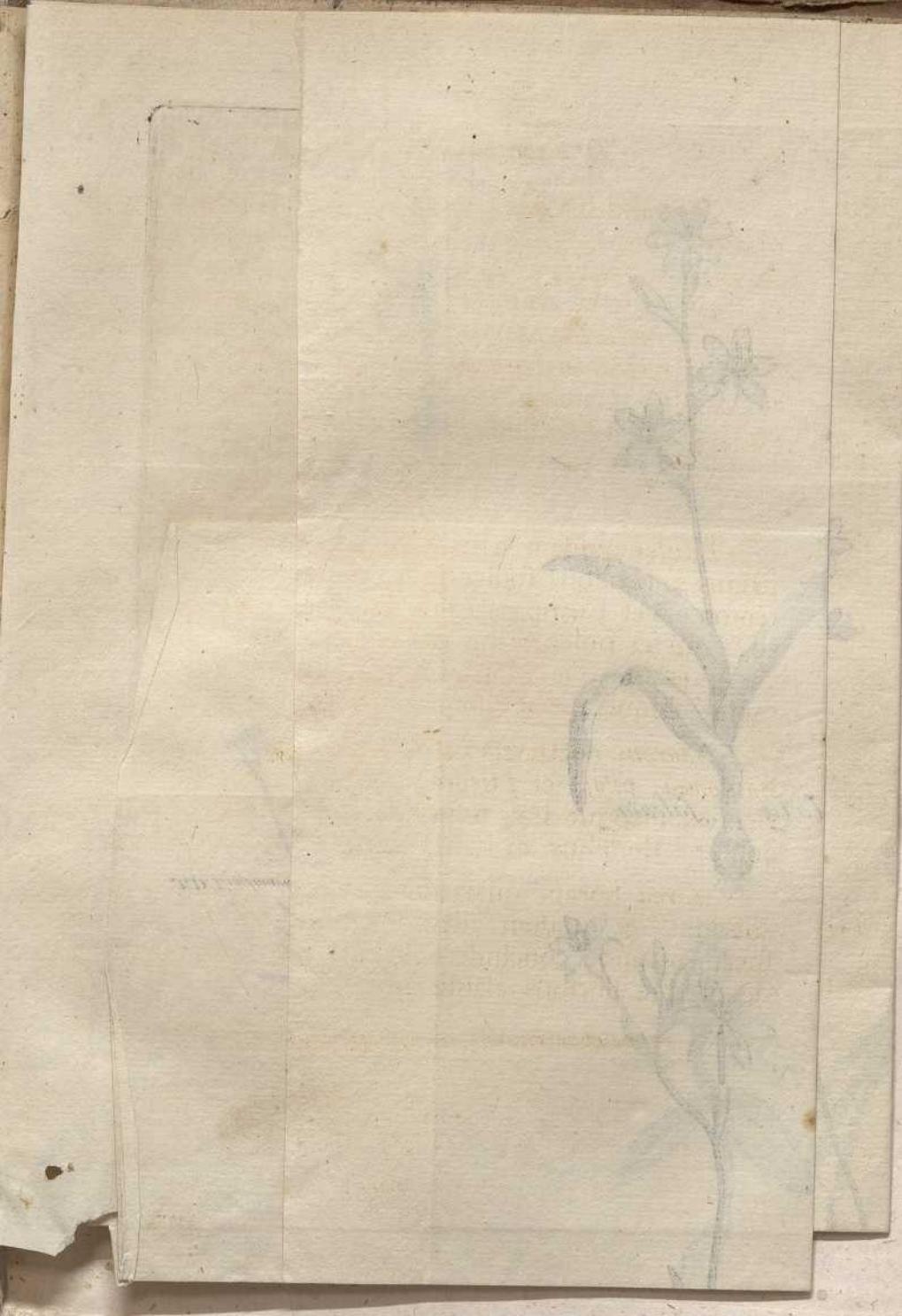
USUS.

Edules quidem harum aliquot sunt species, imprimis animalibus fodientibus; nullæ tamen vel Hotentottis vel Europæis valde expeditæ. Ob flores vero, qui et pulcherrimi et coloribus sæpe multum variantes sunt, in Hortos Magnatum introductæ colluntur ibique speciosissimæ evadunt.

Odorem noctu et vesperi ssvavem spargunt *cinnamomea*, *pilosæ* et *falcata*, vesperi flores suos aperientes, ideoque hæ, imprimis *cinnamomea* a pueris collectæ domibus in vitris aqua repletis servantur.

Circa horam quartam species hæ flores suos aperiunt, et quidem adeo adcurate, ut horam vespertinam inde concludere liceat, nisi instet pluvia, quam tum floribus clausis præfigit.

(7)

Mensibus Majo, Junio, Julio dudum floret *minuta*. Junio, Julio, Augusto: *bulbocodium*, *pilosa*, *setacea falcata*. Augusto, Septembri, Octobri: *humilis*, *hirta*, *secunda*, *crispa*, *cinnamomea*, *cymbosa*, *linearis*, *capillaris*, *scillaris*, *aristata*, *bifera*, *erecta*, *maculata*, *lancea*, *pentandra*, *falcata*, *excisa*. Octobri, Novembri, Decembri: *fruticosa*, *pendula*, *crocata*.

§. VIII.

U S U S.

Edules quidem harum aliquot sunt species, imprimis animalibus fodientibus; nullæ tamen vel Hotentottis vel Europæis valde expertitæ. Ob flores vero, qui et pulcherrimi et coloribus saepe multum variantes sunt, in Hortos Magnatum introductæ colluntur ibique speciosissimæ evadunt.

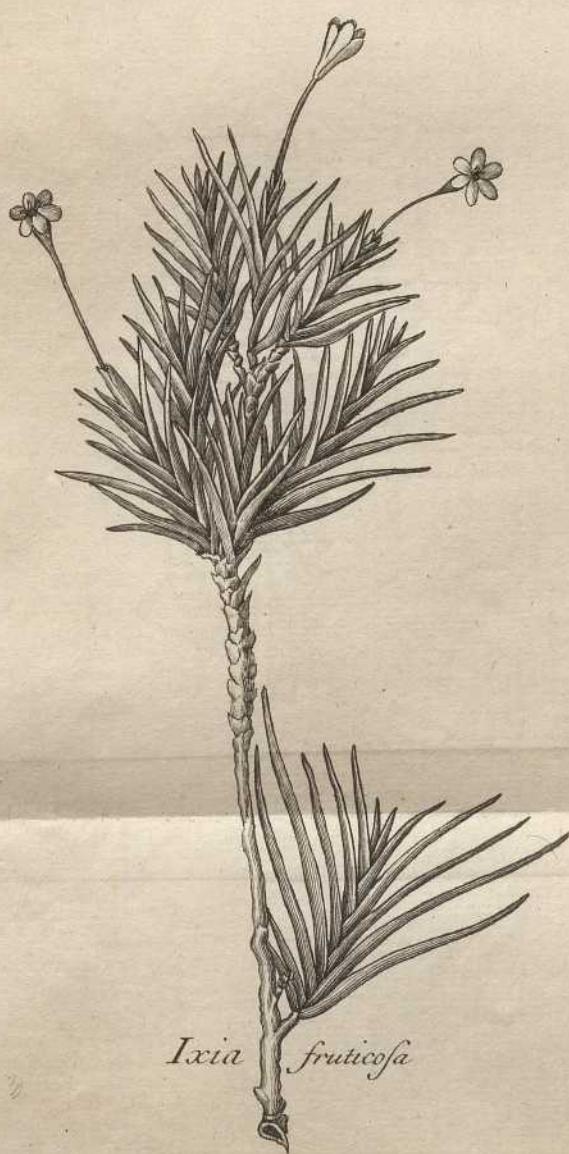
Odorem noctu et vesperi svavem spargunt *cinnamomea*, *pilosa* et *falcata*, vesperi flores suos aperientes, ideoque hæ, imprimis *cinnamomea* a pueris collectæ domibus in vitris aqua repletis servantur.

Circa horam quartam species hæ flores suos aperiunt, et quidem adeo adcurate, ut horam vespertinam inde concludere liceat, nisi instet pluvia, quam tum floribus clausis præfagit.

Ixia minuta

Ixia fruticosa

Ixia falcata

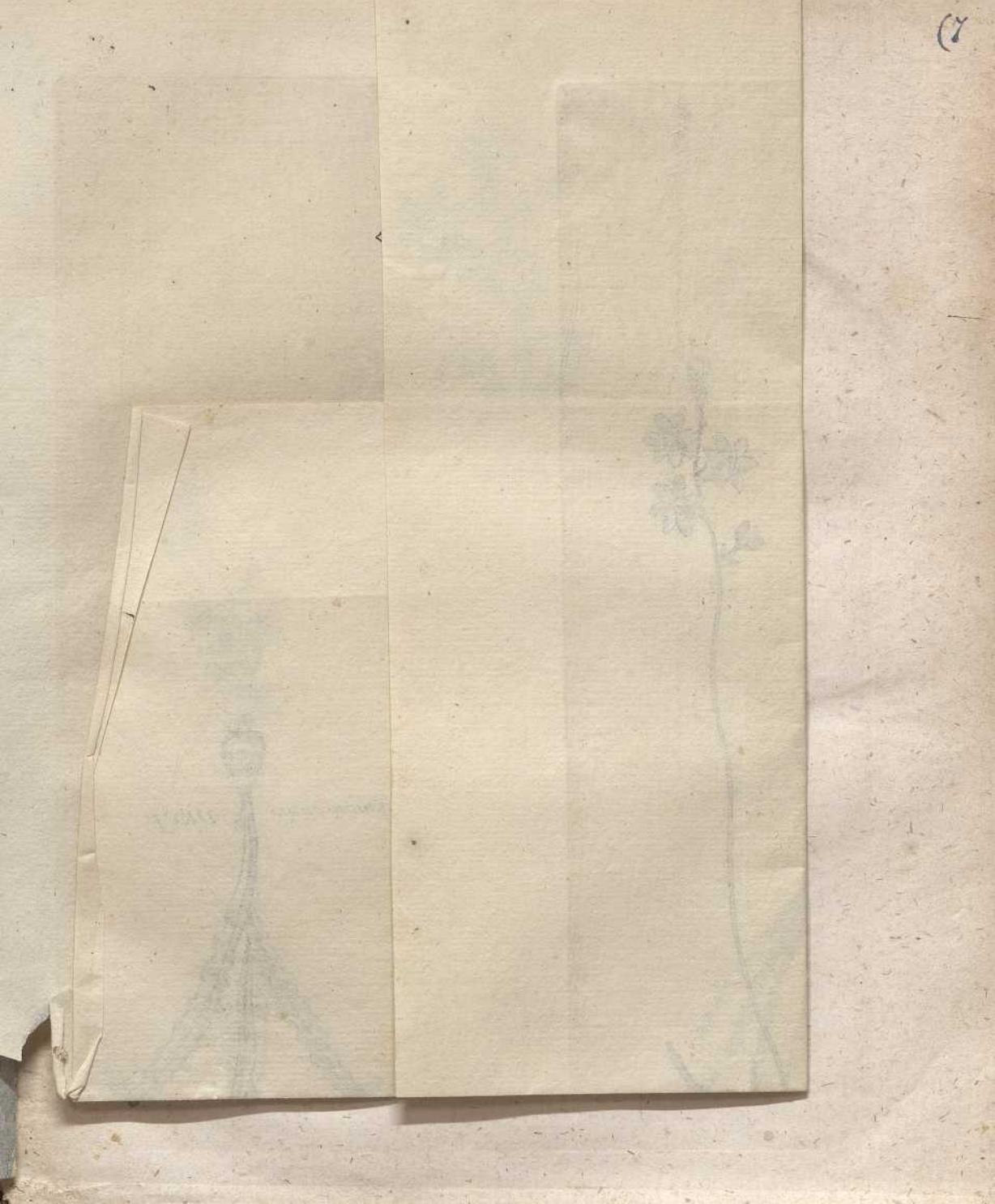

Ixia excisa

J.D. Lundmark del.

Akrel Sc.

Cassia tora

(7)

D. A. G.

Dissertatio Botanica

De

Hippuride.

Quam
Conf. Ampl. Fac. Philos. Aboëns.

Præside

Dn. *Carolo Nicol. Hellenio,*

Med. Doct. Phil. Prof. Reg. & Ord. nec non
Hort. Acad. Præfect.

Pro Laurea

Publico examini modeste submittit

Carolus Reginaldus Brander,

Satacundensis.

In Auditorio Majori Die **XXII** Februarii

Anni M D C C L X X X V I ,

Horis ante meridiem confvetis.

Aboæ, Typis Viduæ R. Acad. Typogr. J. C. Frenckell.

D. A. G.

Dissertatio Botanica

De

Hippuride.

Quam

Conf. Ampt. Fac. Philos. Aboëns.

Præside

Dn. *Carolo Nicol. Hellenio,*

Med. Doct. Phil. Prof. Reg. & Ord. nec non
Hort. Acad. Præfect.

Pro Laurea

Publico examini modeste submittit

Carolus Reginaldus Brander,

Satacundensis.

In Auditorio Majori Die ~~XXII~~ Februarii

Anni M D C C L XXXVI,

Horis ante meridiem consuetis.

Aboë, Typis Viduæ R. Acad. Typogr. J. C. Frenckell.

